

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alkut szerinti jutányos áron nyelhetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Mandátum szerzés.

Debreczen, okt. 9.

(R. A.) Mikor a Banffy-miniszterium megalakult, senki sem vette komolyan a csupa harmadrangu emberekből összetakolt kormányt, hiszen Banffy és Khuen-Héderváry operette-szerű fellépése után mindenki azt hitte, hogy a szabadelvű párt élet-halálra megadja magát az ellenzék kormányképes részének, mely már hosszú évek óta várja a korrupció posványában megfeneklett kormánypárt teljes szétzúllását.

Idéig-óráig Wekerle még együtt tudta tartani a bomló szabadelvű pártot, de ki gondolta volna, hogy Banffy Dezső báró is képes lesz ennek a szerepnek a betöltésére.

Még a szabadelvű párt sem hitte, hogy a Banffy miniszterium hosszabb időre akar berendezkedni; csak olyan átvonuló alakoknak nézték a sebtiben megalakult kormány tagjait, kik a politikai élet szinpadán e hosszú farsztó jelenetek közeit töltik ki, s e közben akad számukra is egy — pár szó — szerep.

A mellék alakoknak, kik az államtitkári méltóságokba kerültek, nem volt mandátumok, mivel még a politikai életben nem szerepeltek, hanem csak a bureauban intézgettek el a hátralékos akciókat.

Ezeknek mindenáron mandátumot kellett keríteni, mivel állásuk politikai jellegű.

A képviselők halandósága azonban nagyon csekély mérvű, valamint a lemondási hajlandóság is.

Egy-egy zsiros konczért azonban megteszi ezt a csekélységet bármelyik kormánypárti honatya. Az ilyen zsiros konczok közé tartoznak a főispáni, miniszteri osztálytanácsosi, közjegyzői stb a képviselőségnél sokkal jobban jövedelmező állások.

Különösen a közjegyzői állásokat használta fel e célra a kormány; ugyanis a kormánypárti képviselők, mint az éhes farkasok, úgy rohanják meg az igazságügyminisztert egy-egy kir. közjegyzői állás megüresedésekor.

Igaz ugyan, hogy a kir. közjegyzői állás a törvény szerint pályázati útján töltendő be. Mi sem könnyebb azonban a kormánynak, min a megalakított törvényt kijátszani.

Az igazságügyminiszter kiírja a pályázatot s a hivatalos lapban hirdeti is egy hétig. Pályázhatnak rá boldog-boldogtalan, csak a képesítése legyen meg. Hanem az, hogy ki lesz kinevezve az

állásra a pályázók közül, az már megint más kérdés.

A pályázatot csak a formalitás kedvéért írja ki az igazságügyminiszter. Nem is titkolják ezt, hiszen a kormány lapjai egy hónappal előbb megírják mindig, hogy a megüresedett kir. közjegyzői állásra ki lesz kinevezve. Még a pályázat ki sincs írva, s mégis tudják, hogy kit nevez majd ki az igazságügyminiszter ur.

Ez pedig nem egyéb, mint arczul csapása a törvénynek, annak a törvénynek, melyet a kormány azért alkotott meg, hogy kijátszassa.

Ma egyik, holnap másik kormánypárti képviselő mond le mandátumáról, hol egy miniszter, hol egy államtitkár javára, hogy megkaphassa érte valamelyik 10.000 frton felül jövedelmező kir. közjegyzőséget.

Most Drescher Ede mondott le bajai mandátumáról, hogy helyet adjon dr. Plósz Sandornak, e mandátumra éhező államtitkárnak. Drescher is megkapta a konczot, a bajai kir. közjegyzőséget.

Zomborban felállítja az igazságügyminiszter a második közjegyzőséget. Szükség van rá? De hogy! . . . Egy képviselőt akarnak kinevezni, kinek a mandátumára van szükség egyik másik államtitkárnak.

A nagylaki választókerület két év előtt megmutatta, hogy mint kell elbánni az ilyen mandátumra hajlászó urakkal legyenek azok akár miniszterek is, — s Hieronim helyett a függetlenségi párt jelöltjét választotta meg.

A bajai kerület is választott már függetlenségi képviselőt. Mért késik hát most a jelöléssel? — most, mikor tiltakoznia kellene az urnánál a kormány korrupzionális rendszer ellen?

Vagy már annyira vagyunk, hogy jelöltet sem mernek egy államtitkár ellenében állítani?

Tehát a bajai választókerület polgársága meg van elégedve az ígéretekkel, melyeket Plósz ur vasárnap programbeszédében tett? . . .

A néppárt, mint mindenütt, ugy Baján is mozgolódik. Jelöltet akar állítani s jelöltje számára a mi szavazatainkat akarja megnyerni. Tudják jól azt, hogy a néppárti jelölt ugysis megbukik a választáson, de jelöltet mégis állítanak, hogy életjelt adjanak létezésükről.

Hát a függetlenségi párt ezt sem teszi meg?

Egyhangú választással akarja megmutatni, hogy beleegyeznek a Banffy-kormány manipulációba.

Ezt semmi esetre sem akarhatja a bajai függetlenségi párt.

Állítsanak hát jelöltet, ha egyébert nem is, tiltakozásul a kormány ellen, mely még a kir. közjegyzői állásokat is korteszéllra használja fel!

A közoktatásügyi költségvetés.

Indokolt kíváncsisággal vártuk az új miniszter tárczájának költségvetését: milyen lesz a kerete, a kepe, az összbenyomása? A családás — a melyet a közoktatásügyi költségvetésnél immár meg is szoktuk — az ideai költségvetésnél sem maradt el. — Wlassics miniszter is követte elődeinek ismert taktikáját: sokat ígért, keveset váltott be. — De szolgáljon az új miniszter ment-égeré azon tagadhatlan tény, hogy rajta nem mulott volna mindama égető szükséges kiadásokat fedezni, ha rendelkezésre bocsátják a kellő tőkét. — Ámde a jóakarát nem elég az üdvösséghez és tíz millióval még mindig nem lehet nemzeti politikát üzni; tíz millióval nem lehet kielégíteni azon jogos követeléseket, amelyeket kielégíteni okvetlen kell. — Mindazonáltal igazságosoknak kell lennünk Wlassics miniszterrel szemben; az ő költségvetése egy és egyharmad millióval magasabb, mint a tavalyi.

Az egész előirányzat pedig 10.957.694 frtot tüntet fel. Az 1.348.006 frt többlet, következő tételekben oszlik meg: A kir. tud. egyetemmel 34.356 frt az emelkedés; a kolozsvári egyetemmel 7942 frt; a budapesti tanárképző intézetnél 20.689 frt; a József műegyetemnél 5724 frt. A tankerületi főigazgatók tétele 1242 frttal emelkedett. Legnagyobb többlet az állami főgimnáziumoknál: 52.652 frt. Az állami főreáliskolák tétele 21.997 frt többletet tüntet fel.

A felekezeti középiskolák segélyezése, 100.600 frttal több, a tavalyinál.

A kir. tanfelügyelők szükséglete 17.519 frttal emelkedett.

Az elemi népiskoláknál — a felállítandó 400 új millenaris iskola fejében — 376.966 frt többletet vett fel a miniszter. Ennek egy-egy új iskolára 942 frt.

De az állami tanítókat még most sem sorozták legalább a XI. rangfokozat legalsóbb osztályába, t. i. hogy fizetésük legalább 500 frt lenne.

A helyett a miniszter 8 — mond nyolcz ezer forintot vett fel a személyi járandóságok kielégítésére! Tehát 60—80 tanító részesülhet 100—100 frt helyi pótlékban. Egy csepp víz a nagy Oceanba! Pedig hiába szaporítja a miniszter az iskolákat, ha nem ad a tanítóknak kenyeret, nem sokat ér az iskola! — ha a tanító éheznek. — Örömmel vesszük tudomásul, hogy a megígért 400 millenaris iskola nem marad pium desiderium, de ismételjük, hogy ez az intézkedés magában véve nem elég. Ha az iskolákat ilyen módon szaporítják, akkor szaporítják a nyomort, szaporítják az anomáliákat és szaporítják a proletárok számát! Mig hazánkban 5000 tanító van, kiknek fizetésük nem éri el a nyomoruit 300 frt minimumot: mig a reichs-kriegs miniszternek egy-egy évi kiadási többlet annyi szavazatnak meg, a mennyi az egész kultur-budget, addig nemzeti iskolákról, nemzeti politikáról szó sem lehet! Salus reipublicae suprema lex! Már pedig a nemzet jólétének legelső feltétele a jó nemzeti iskola. — Ahhoz pedig 10 millió frt tán mégsem elég?

Kuthi Zsigmond.

KÜLFÖLD.

*** Oroszország és a memorandisták.** A memorandisták megkegyelmezése alkalmából érdekes az az okoskodás, a melyet az oroszok hivatalos lapjában a »Szt.-Peterburh szlája Vjedonosztiban« olvashatunk. Azt mondja, hogy Magyarországnak, ha csak azt nem akarta, hogy Románia ép úgy, mint Bulgária és Szerbia elidegenedjen tőlök, kötelessége volt megkegyelmezni. Románia kormánya most ugyan elvérző erdélyi testvéreink elnyomásával szemben, de a román liberálisok kormánya jutásával a mely a böles muszka lap szerint, csak a közel jövő kérdése — Magyarország és Ausztria furcsa helyzetbe került volna, ha a sovinszta áramlattal, mely pedig magával sodorta, tovább is egy irányban halad.

Bulgária és Oroszország. Egy Czankov-parti vezér leveléből arról értesül a Köln. Ztg., hogy Sztolov miniszterelnök nyilatkozatot vár a fejedelemtől, a melyben az a kettős szövetség mellett és a hármasszövetség ellen foglal állást. E nyilatkozat alapján akar Sztolov Oroszországhoz fordulni kibékülés létesítése iránt. — A fejedelem el van határozva erre a lépésre, dacára annak, hogy az trónjába kerülhet.

Szeret?

— Töprengés. —

A hajnal megérkezett jelző szellő susog a fak levelei között. A keleti ég alján vöröses fény dereng; még csöndes minden, csak a harmatos fű harsog lábaim alatt s egy-egy sárga rigó élénk füttyölése hallatszik az akác ritka lombjai közül.

Csaknem bámultan szívom a halzsamos leget. Minden cél nélkül járlok a törpe akácok között; egyedül vagyok csak gondolataim jönnek velem, vagy inkább: úznék engem.

Egy kérdés foglalkoztat szünetlenül; vajjon szeret-e ő? Ez az, mi elrabolja álmomat s ez az, mely még álmomban is háborgat. S oly édesen fájdalmas a kérdéssel foglalkozni. Megkísérlem felelni a kérdésre, de lehetetlen!

Tőle tanultam egyszer. Leszakítok egy akácza levelet s kezdem róla a levelet tép-

desni, alulról kezdve. S minden levélnél egy szót mondok: »Szeret — szivből — igazán — kicsit — nagyon — csöppet sem!« S az utolsó levélre eső szó a felelet a kérdésre. O hányszor próbáltam már e játékot, ó hány-szor akartam már kényszeríteni a sorsoi, hogy mondja meg az igazat!

Leszakítok egy levelet. A finom harmattól hamvas-szürke levél egyszerre fényes zölddé lesz kezem érintésétől. Félve kezdem tépdésni a leveleket. Háttha a válasz az lesz, hogy »csöppet sem!« háttha a válasz kedvező lesz, de nem igaz? Tépdésem a szép, harmattól csillogó életerős leveleket, mi közben kalkan mondok: szeret — szivből — igazán — kicsit — nagyon — csöppet sem — szeret — az utolsó levélnél vagyok! Szeret! szeret! szeret!

Vigan megyek tovább s hangulatom olyan, mint a rózsás pirral bevont égboltozaté.

De igaz-e a válasz? Háttha a sors megcsalt, háttha csak tréfát üzött velem? Ismét szomorú leszek, ismét elfog az az édes — fájdalmas érzet, ismét zaklat az a gyilkolva éltető kérdés: szeret-e?

Próbálok visszaemlékezni. Ha látom apró gyermekekkel játszódnival az alig 16 éves leányt, ha látom labdázás közben játszó egy labon ugrani félig rövid, félig hosszú ruhájában, ha látom azt a derengő hamiskás mosolyt telt arcán, ha látom hollófeke szemeit nevetni s magas, nyílt homlokán az egyszerű öszinteséget — — — nem, nem, ez a gyermek nem szerethet! Olyan, mint a kora hajnalban hasadózó rózsabimbó, mely most bujlik ki a burkok alól, s amelyet még nem érintett a föld piszkos légköre. Nem, ez eszményi lény gyöngéd szívét még nem bánthatja az ég szerelem szenvedélye, ez egyszerű, tiszta szemekből még a gyermekek angyali öröme sugázik ki, s nem a szerelem poklának vagy mennyországának tüze! Szentségtörő bűnösnek érzem magam, hogy ilyet szeretni merek. Ideális lény, minő csak egy költő felhevült képzelődésének szülöttje lehet.

De ha látom, amint a verandán ülve ko-

molyan elmereng s félig nyitott, telt rózsás ajakkal a távolba néz, fejét kissé lehajtva, ha látom gondolkodni e csaknem nagy leányt, ha látom egyedül járkalni, lassu komoly léptekkel piros köténykéjének egyik sarkát kezében tartva s virágleveleket tépdésve, ha hallom beszélni kortársairól, mint nézi le a léha eszmészegény ifjúságot a tulábrándos, gyermekes kis leányt, ha látom okos, és éppen nem leányos arcát, szeméinek nyugodt, tiszta fényét s egyszerű, komoly, csaknem férfias magatartását — akkor azt hiszem, a gyermekeskedés már csak tettetés, ez a leány már tud szeretni, ide már nem kell egy költő virágos nyelve és ihletet felhevülése, hogy megértesse vele: mi a szerelem! Ő már szerethet s a közel jövőben szeretni fog!

De hát kit fog szeretni! ki lesz a sorsnak annyira kegyence, ki lehet a szerencsés? Talán én? Nem, nem s ezerszer is nem! Hiúság ördöge, hagyj békében! Ne higgyem egy pillanatra sem, mert különben a csapás oly nagy lesz, hogy nem bírom elviselni! Én? hogyan lehetnék én? — Mi jögon? mi érdemem van rá? Hallom, azt mondjátok, hogy semmi. S igazatok van! Hogyan volna nekem érdemem, ki még ma is jogról s érdemről merek beszélni? Hogyan érdemelnék én szeretetet én, ki magammal együtt csak hat embert szeretek?

Micsoda jogcímem van erre? Semmi, semmi, csak az, hogy szeretek, s szeretek annyira, mint még senki. S szerethet-e engem? E kérdésre még gondolatban is alig merek válaszolni.

Egyszer régebben, kérdeztem: tudna-e szeretni? Nyiltan, éretten felelte: igen; olyan-nak hisz, ki tudna szeretni.

S egyszer, később, ismét kérdeztem: szeret-e? Kevés habozás után megadta a választ: tisztel, becsül, de nem tehet róla, nem tud szeretni! Nem tudja: szeret-e? Talán szeretni fog, talán nem.

Szólanul hagyott el, — s azóta nem láttam.

A gyermekleányt eltűnt örökre! E pillanat

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Virág a jégen.

Irtá: Vértessy Gyula.

A virágkereskedések kirakataiban ott lógnak az aranybetűs kis táblácskák, mindenkinek tudására adva, jófajta Bánffy-stylusban, hogy ott:

— Frissen vágott rózsák jégen tartatnak!

S csakugyan ott dideregtek nagy bádorg-medenczében, hatalmas jégdarabok tetején a bársenyos levelű piros meg sárga rózsák.

S volt ott egy piczke sárga marechal-nill is, a melyik összehuzott kelyhével, félénken, fázva csuszolt lefelé az egyik jégdarabról.

A kis fázós rózsá úgy emlékeztetett engem egy másik sárga rózsára, a melyet valaki küldött valamikor nekem.

Az utolsó levelel együtt.

Azóta nem irt egy sort se.

Azóta, mióta utoljára találkoztunk.

Hol is van az a levél?

A mint a fagyoskodó virágokat nézem, ellenállhatatlan vágy fog el, hogy újra elolvassam azt a maga levelét.

Hiszen ha valamelyik piktor megfestené ezt a jeges virág csendéletet, hát magyarázó szövegűl úgy, de úgy odailenék a maga levele.

És a kis sárga marechal-nill helyébe is

úgy odafesthetné a maga szenvedő szép arcát s hazasélete hidegségében didergő, törékeny, kis alakját.

Haza kell mennem, előkeresnem a maga levelét édes Irén!

Azt, a melyet utolsó találkozásunk után irt. S a levélhalmazt mind felhányom ennek az egynek a kedvéért. Végre megtalálom. Isten tudja, hanyadszor olvasom újra végig. S most is csak úgy fáj, a szemem csak úgy könnyezik.

Pedig hát nincs ezen a hideg levélen semmi siratni való. Rövid, kegyetlenül rövid level.

— Nem találkozhatunk többet! Ez is vétek volt! Becsületes asszony akarok maradni. Az uram becsületét nem szennyezhetem be. Azét a derek, becsületes emberét, a ki úgy, de úgy szeret engem! Felejtse el, hogy egyszer is megcsókolt. Erre a levelemre pedig ne is válaszoljon!

Felejtsem el, hogy egyszer is megcsókoltam! Hogyne felejtsem? Hiszen ezen a világon a legkönnyebb dolog, ilyeneket elfelejteni! Intenzív erővel csapódik be a lelkembe a mult ez egyetlen boldog pillanatának az emléke.

Tulajdonképen nagy jogunk is volt hozzá, hogy összeesküdjünk az ellen a jogtalanság ellen, melyet az élet elkövetett rajtunk, a mikor szertedobott egymástól.

Akkor kerültünk össze először. Akkor is csak az alatt a feltétel alatt ígérte meg ezt az

egy csókot, hogy megcsókoltattam, hogy többé nem látom.

Villámoló sugár a sötét éjszakában, ez volt a mi egyetlen négy szemközti találkozásunk.

Mintha égő parázs hullott volna az arcomra, mikor megéreztem oda hulló könnyűidet.

S azóta is úgy égnek ezek a könyvek! Hanem azért jól esik ezzel a fájdalommal kinozni magamat érted.

Ez egyetlen találkozás emlékének a fájdalomával!

Jobb lett volna ekkor sem találkozni! A lelkeinket égette a szomjuság, ajkainkat epesztette a sovány vágy és meg kellett elégednünk egy elröppenő csókkal, egy könnyvel.

Bolond dolog ez nagyon! Olyan bolond, hogy a kivel megcsókolt, bele is bolondulhat.

És így fog eltelni az egész élet!

Elepedhetünk az egymásután való vágyakozásban és beszélhetünk egymással közönyös, hideg hangon. Sohse másképp! Mert megcsókoltam, hogy sosem akarok veled egyedül beszélni.

Lásd, magad is féltél a másodszori találkozástól! Mert mélyis bajos dolog a vágytól rezkető szívet mindég elhallgattatni.

De hát te akartad s én engedelmekedtem. Pedig valamikor te voltál a vágyatos és én voltam büszke, később megfordult a koczka — most pedig egyformán nyomorultak vagyunk

egyszerre nagy leánya tette. Ő szeret, vagy szeretni fog!

Ki lesz a szerencsés? ki tudja, ki tudja. De él szívemben a remény! Mikor félelmi gondok után nehéz szívvel megismerttem vele, hogy mily érzellemmel viseltetem iránta: sirni kezdett. S e könnyek nem a fájdalom könnyei voltak, nem lehetek azok, nincs ok rá, hogy azt higgyem. Hatha engem fog szeretni? ki tudja, ki tudja!

S továbbra is gyötör az égető kérdés. Őz hajt tova mindig, mint a biblia Ahasverját az átok.

S nincs tőle szabadulás. Ha tudnék sem válnék meg tőle. Oly jól esik az édes bizonytalanság, ahol a remény egy vekony szála még mindig megvan, s annyira félek a kérdés megsemitését, de tagadó választól. Ez a gyilkoló kérdés az éltetőm. De ha már a bizonytalanság ólomsúlyát nem bírom tovább, ha már-már leroskadok az édes kín alatt, még egyszer eljövök s még egyszer fölteszem a kérdést: Szeret-e?

S addig is nam marad más számomra, mint remélni, remélni!

Margit.

Az én vásárom.

Szerkesztő ur azt mondta, hogy tudósítsam becses lapjuktól a vásárról, de először úgy, mint utólagos bocsánatot kérve én nem a vásárról, hanem az én vásárlásomról fogok írni.

Azzal kezdtem, hogy a van szerencsém tudomására hozni, hogy nincs szerencsém.

A háziasszony úgy nekem, mint családomnak felmondta a lakást.

Miután pedig ennek nem annyira a vásár, mint a vásárlás az oka, nem veheti rossz néven, ha én a vásár helyett, a vásárlásról akarok pár sorban megemlékezni.

Igen, a vásárlás az oka annak, hogy én „össztűz” idején (ha van télvíz, miért ne lehetne ilyen is) egész családommal költözködni vagyok kénytelen.

Most pedig elmondom, miért és miképpen függ össze az én költözködésem a vásárlással azonképen, valamint Jónás története függött vala össze a cselhállal.

Daczára annak, hogy én és a feleségem, boldog házasságunknak alig kilenczedik évét tapossuk

máris hét gyermekkel vagyunk megáldva, mégpedig hét fiúval.

Ha tekintjük azt a tény, hogy a hét fiu mindenike veszedelmesen erős, egészséges, virgoncz és hogy a hét közül legalább három mindennap elszakítja a nadrágját, vagy betöri az orrát; egész bátran, minden elfogultság nélkül igazat adok a feleségemnek, aki azt mondja, hogy jobb hét fiu helyett egy lány.

Ezért szállunk mi szembe a közmondás igazságával, ezért kívánunk mi a ma i t u z o k helyett egy tegnapi verebet.

Most, hogy eljött a vásár, a hét fiu majd kihuzott a vásárfiáért.

Végre is a nagy hőségben kikutyagoltam vásárnap a vásárra s tele szedtem magam vásárlással.

Miután pedig a fiuk ugys katonáknak készülnek, vettem nekik dobot, puskát, kardot, trombitát.

Volt is öröm a mi hajlékunkban. Verték a fiuk a dobot, futták a trombitát.

Volt pedig annak utánna nagy szomorúság a mi hajlékunkban, mert verték a fiuk a dobot, futták a trombitát.

A háziasszony pedig felmondta a lakást.

Ezért kell nekem október közepétől költözködnöm.

Ezért irtam én a vásárfiáról karcolatot, mégpedig a debreczeni hajléktalanok menházában.

Kriszantín.

Tanügy.

Debreczen tanyai iskolái. A gazdag Debreczen, mely százezreket aldoz évenként kulturális czélokra, eddigelé vajmi keveset törődött a nagy kiterjedésű, népes pusztán lakó tankötelesek iskoláztatásával. A tizenhét négyzet méter földnyi külsőségen, noha 10-12 ezerre tehető a lakosok száma, mindössze 4 elemi iskola található. Kettőt a város tart fen az ohati pusztán, egyet az allam, egyet pedig macai uradalomban Steinfeld Mihály alapított. A visszás állapotot segitendő, a város komoly tárgyalásokat indított négy tanyai iskola felállítására végett. Mily nagy szükség van ezekre, mutatja a tankötelesek nagy száma. Ebes és Sebes pusztakon 132, Elepen 130, Hegyesen 73 mindennapi tankötelest irtak össze. A város az új pusztai iskolák felállításánál számít a birtokosok támogatására is. Ezen kívül a város két benépesült szőlőskertben is állit iskolát.

Szünet az iskolákban. A helybeli iskolákban — tekintettel a szüretre — szünetelnek az előadások. Az előadások a jövő hét elején, hétfőn kezdődnek ismét meg.

mind a ketten. Nyomorult koldusok, a kik kinnal vosszoljuk az életünket nap-napután.

Becsületesek vagyunk mindenkéhez, csak magunkhoz nem vagyunk azok.

Nem csalunk meg senkit, csak magunkat! Csak magunkat, mikor azt hitetjük el egymással, hogy nem fáj a szívünk.

Különbön most már ezt sem tesszük. A levelében még ir valamit az előtt, hogy „erre a levelémre pedig ne válaszoljon.”

... Azt sem érdemlem, hogy megsajnáljon. Felejtsem el! Magam vagyok az oka mindennek! Csak azt kaptam meg a sorstól, a mit akartam. Irigyelt, gazdag asszony vagyok! A szegénységtől félttem, azért nem lettem a magáé sem. Most már nem kell félnem! Csak egytől kell félnem, hogy egyszer nagyon megtalalom unni ezt a boldog életet, a mely, hogy milyen nyomorult, milyen hitvány reám nézve, azt csak maga tudja.

Tudom. É lassa, ha megengedte volna, hogy feleljek erre a maga utolsó levelére, há legalább könnyithettem volna valamit a szívemen.

Hiszen a mitől maga félt, az ugy sem lett volna benne a levélben. Hallgattam volna arról, hogy milyen örült módon szeretem s ostoba tervekkel sem álltam volna elő, hogy hagyja ott az urat és legyen az én feleségem. Dehogy, a ki fél a szegénységtől, annak nem irkál az ember ilyen bolondokat.

Nem lett volna abban a levélben szó sem

erről. Hiszen emlékezik rá, hogy elmondani sem engedte — hát nekem irtam volna le. Ha meg nem hallgatta, akkor el sem olvasta volna. Ha el nem hitte, vagy el nem akarta hinni akkor, mikor reszkető kezem s lázas tekintetem is tanúságot tehetett mellettem — hogy hihetné most el ezeknek a hideg betűknek!

Nem, nem lett volna abban a levélben semmi, sem én rólam, sem az én szerelmemről. Magamról nem irtam volna benne egy sort sem. Csak magáról.

Magáról édes, a ki a maga becsületesége büszkeségében, azt hiszi magáról, hogy parancsolni tudott magának és azt hiszi, hogy az ilyen parancsossal lekötött élet bus történetében van valami az igazi, nagy tragédiák hangulatából.

Csalódik pedig. Még csak nem is érdekes történet ez a mének. Csak maga tartja talán annak.

En nagyon közönségesnek és egyszerűnek találom. Olyannak, a minő nagyon sok van az életben. Mindenfelé, palotákban és parasztházakban, a hol csak laknak becsületes asszonyok és gyáva férfiak.

Közönséges históra ez! Az élet legkisebb tragédiái közül való. És pedig azért a legkisebbek közül, mert két ember ostobaágán, vagy gyávaságán fordul meg az egész. Semmi más magasabb szenvedély nem parancsol itt.

Hogy is parancsolna, mikor a legnagyobb,

Színház.

Parasztbecsület. Mascagni gyönyörű melodramája került színre tegnap este páratlan bérletben eléggé megtelt ház előtt. A darab kezdetét nagy csendben, nagy érdeklődéssel várta a közönség. A mikor rövid szünet után megszólalt a zene, bájosabbnál-bájosabb melódiákba futva át, élvezettel csüggött a darabon. P a j o r Emma — eltekintve attól, hogy hangja a magasabb szólamokban teljesen elmaradt — jól játszott, sőt egyes alakításai kitünőek voltak. Különösen jó volt az a jelenet, a mikor őt kedvese elhagyva, ajultan esik össze a kápolna bejáratánál. A dicséret a tegnapi darabban leginkább N é m e t h e t illeti meg. Hangján jelenése kezdetétől élvezettel csüggött a közönség. Egyes alakításai is igen jók voltak, a mit bizonyít a közönség elismerése is, a mely viharos tapsokkal hívta nem egyszer a lámpák elé. H a d a y daczára kevés jelenésének, szép csengésű hangjával, ügyes játékával nagy hatást ért el. G a l y a s i Paula, a kinek sem kelő hangja, sem pedig megfelelő alakja nincsen, nem való operakba. L o c s a r e k n é a megszokott jó volt. A karok tisztán énekeltek. A zenekar az intermezó alkalmával zajos tapsvihart kapott.

Új eredeti ballet. Budapten Schweidsce Rezső és Venczel Lajos „Virágrege” az. 2 felvonásos balletet nyújtottak be a m. kir. opera igazgatóságához.

Debreczeni házépítések.

Debreczen, okt. 9.

Örvendetesen látjuk Debreczen utcáinak élénkületét, amely a kereskedelmi forgalom föllendülését is jelzi, habár erről sokkalta meggyőzőbb adatokat szolgáltathat a postai táviró és vasuti forgalomnak folytonos gyarapodása.

Ez élénküléssel együtt jár — ugy látszik — a házépítési kedv fokozódása is, amelyről ebben az évben csak nagy örömmel lehet megemlékezni.

Igaz ugyan, hogy a külváros részekben nem csekély az elhagyatott, félbe maradt házak száma; és igaz, hogy a külvárosokban ez az építkezési kedv kizárólag a föltétlenül szükséges, pe el nem kerühető határozásokra szoritkozik: ám azért el kell ismernünk, hogy az egészen új városban mostanában kezdőnek javulni a lakásviszonyok.

Olyan házakat készítettek lakhatókká

a legfelségesebb szenvedélyt: a szerelmet lánczon tartjuk, mint valami harapós kutyát és a helyét, hogy szabadjára eresztésünk, hogy hadd csináljon tragédiát, ha akar — hát mesélgetünk neki szép csendesen arról, hogy milyen becsületes dolog az, lánczon lenni.

Arról, meg arról, hogy volt egyszer két csodálatos együgyű ember, a ki nagyon boldog lehetett volna, de nem mert boldog lenni. Higgye el, hogy nincs nekünk valami különös történetünk. Az egész igen egyszerű dolog.

A kis leány szeretett valakit, azután valami félreértés, szeszély, gyermekes dacz, vagy mit tudom én mi csuszott közéjük és a kis leány lobbanékony sziveben, abban a boldondos, könnyen felforralható szivben elvesztett gyűlölet támadt az iránt a valaki iránt.

És meg akarta magát rajta boszulni, mindenáron. S meg is boszulta, a boszura vágyó együgyű kis leányok szokott sablonja szerint.

Férjhez ment az elsőhöz, a ki megkérte. Egy darabig azután, akármilyen kevés boldogságot is talált a házasságban, boldoggá tette az a tudat, hogy annak a másiknak nagy fájdalmat okozott.

Szinte tombolt gyermekes örömben. Hogy fájhat most annak a szive! De csak hadd fájjon! Megérdemli!

amelyeknek csak pár év előtt is a rombadőlés látszott a természetes sorsuknak.

A belvárosban pedig szinte meglepő, haladást láttunk az építkezésnek terén. Kényelmes uri- és nagyobb bérházak csomójával épülnek.

Ez az okát valószínűleg a lakás szükségletben és az építkezés olcsóságában találja meg.

Csak valószínűleg mondhatjuk ez utóbbi feltételt, mert adataink e tekintetben nincsenek.

Kétségtelennek tartjuk azonban, hogy az építkezési kedvet, ezt az újabb s igen kedvező jelenséget, nem szabad atengedni az elmulásnak.

Sőt meg kell ragadni az alkalmat a kedvező folytatására.

A polgármester jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 9.

Lelkesen készül megünnepelni Debreczen város polgársága Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester szolgálatának 50 éves, polgármesterségének 20 éves jubileumát.

Lesz fátylas-menet, dísz közgyűlés, szerezad és lakoma az ünnepelt tiszteletére.

Az ünnepély programja a következő: Október 12-én d. e. 10 órakor a város székházának nagytermében, gr. Degegnfeld József főispán elnöklése alatt, díszközgyűlés, melyen csak belépti jeggyel ellátottak vehetnek részt.

A közgyűlés sorrendje a következő:

1. Polgármester üdvözlése a törvényhatósági bizottság nevében Joó István törvényhatósági bizottsági tag által.

2. Polgármester üdvözlése a városi tiszti kar nevében Vértessy István főjegyző által s a tiszti kar emléktárgyának átnyújtása.

3. Polgármester üdvözlése a város közönsége nevében Márk Endre által s a közönség emléktárgyának átnyújtása.

Közgyűlés befejezte után a nagyterem a küldöttségek részére bocsátatik át.

Delelőtt 11 órakor a tisztelgő küldöttségek a rendező bizottság által megállapított sorrendben a közgyűlés termében sorakoznak s onnan a polgármesteri szobában fogadtatnak.

Delelőtt 5 órakor gyülekezés az ev. ref. főiskola udvarán, a hol a lámpa vivők sora-

A férje, gazdag, szép, deli fiatal ember volt. Kedvere tett mindent, becézgette, kényeztette s nem lehetett olyan kívánsága, melyet ne teljesített volna. Lassankint kezdte is hinni, hogy talán még meg is tudja szeretni. Hiszen az olyan jó volt hozzá s az ő vonzódásának egy parányi odadobott morzsáját is térdénélva köszönte meg.

Kezdte megsajnálni és azt hitte, hogy ebből a sajnálatból még kiserked a szerelem egy csöppje is.

Talán úgy is lett volna! Csak ne akart volna hencszegni vele, hogy a szívére milyen jó zabolát vetett.

S lehet, hogy ha akkor nem találkozik azzal a másikkal, a kit csak addig gyűlölt, míg nem találkozott vele, hát lehet, hogy a zabolát nem is érezte volna.

De dicsekedni akart vele! Azt akarta megmutatni annak a szegény fiúnak: eddig gyűlöltelek, de most már közönyös vagy réám!

És a szemébe olyan pompásan odahazudta, hogy boldog, hogy rég elfeledte azt a gyerekes szerelmet.

Csak azután kezdte érezni, hogy didereg, reszket, mikor olváltak s a férje magához ölelte.

Ekkor érezte először, hogy hiszen ő egy reá nevezve teljesen idegen embernek adta el magát és ekkor érezte először, hogy a szívében milyen erősen támad fel a szerelem az iránt a másik iránt . . .

És kezdett valami nagyon fájni a szív-

kozna, onnan az önkéntes tűzoltó-egylet, dalos testületek, iparos ifjak önképző-egylete, az akadémiák növendékei Rácz Károly zenekarával, a rendőrség által megállapított sorrendben a város székháza elé vonulnak, ott a cs. és kir. 39. gyalogezred zenekar játéka után a közönség és az ifjuság nevében a polgármester urat Soltész Elemér IV-ed éves hittan-hallgató ur üdvözli. Ezt követőleg az összes dalos-egyletek együttesen énekelnek.

Végül a katonai zenekar indulót játszik. Ezután a menet a főiskola udvarára visszater s az ünnepélyes tisztelő menet ezáltal befejezést nyer.

Este 8 órakor az »Arany-bika« szálló dísztermében tarsas vacsora, melyre a jegyek Szent-Királyi Tivadar ur díszmüaru üzletében f. hó 11-én déli 12 óráig válthatók.

Ujdonságok.

* **A királyi pár Gödöllőn.** Ő felsége a király külön udvari vonaton tegnap reggel hat órakor Lipót bajor herczeggel együtt Gödöllőre érkezett; kíséretében voltak Paar gróf, főhadsegéd, Lichtenstein herceg, Könyig udvari tanácsos. A vonatot Claudi udvari tanácsos vezette Ludvig elnökkel.

A pályaudvarban Kapczy Vilmos főszolgabíró, Lenárd Pál csendőrfőhadnagy és Egyed Lajos állomásfőnök fogadta a királyt, ki miután őket szívélyesen üdvözölte, nyitott udvari fogaton az egybegyűltek lelkes éljenzése közt hajtatott a kastélyba. A király igen jó színben van, katonai egyenruhát viselt. A gödöllői kastélyban Kallina főerdőmester, Petera fővadismester, Deinniger jóságigazgató, Tegze orvos, Odra udvari kanonok fogadták a királyt ki mindegyikükhöz szakmájukhoz tartozó kérdést intézett. A lépcsőházban várta őt a királyné, kivel dejener után az erdőbe ment sétálni. Delelőtt 3 órakor a szent-királyi pagonyba ment ő felsége szarvasvadászatra.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Degegnfeld József gróf főispán ma delelőtt meghívókat küldetett szét a városban az október hó 12-ik napján, szombaton d. e. 10 órakor a városháza nagytermében tartandó városi bizottsági rendkívüli köz-

ben. De titkolta, a meddig tudta. Bűszkeségből, szégyenből.

Azután egyszer mégis csak megmondta neki. Egy röpke csók is kísérte ezt a vallomást. Ennyi, nem több. Azóta látni sem akarja. Teljesen szakított vele. A levélben meg is írta, hogy ne is válaszoljon a levélre.

Szeretlek, de nem lehetek a tied, mert becsületes asszony akarok maradni.

Egy szerelem nélküli házasság jég hideg-ségében akarja végigdideregni az életet.

Olyannak képelem magat, mint azt a kis sárga rózsát a jegesmedencében.

Magat is így nézem különben. Megengedte, hogy nézhessem. De csak üvegen keresztül, úgy mint ezt itt. Hogy tudjam magáról, hogy didereg, de ne segíthessek rajta.

Nagyon bátor asszony maga Iren! És engem nagyon gyávanak tart.

Pedig lássa, sokszor érzek ellenállhatlan vágyat arra, hogy betörjem a kirakat üvegét és véres kézzel kiemeljem a jég közül a rózsát.

Hanem aztán csak megint meggondolom a dolgot.

Hátha maga csak úgy adja a szerepét. Hátha nagyon boldog és meglegedett a jég közepette. Hátha a gazdagság napja felolvastotta a jeget és maga vigan lubiczkol most benne . . .

Bárcsak igazán így lenne! Magának is jobb lenne, meg nekem is! . . .

gyűlésre. A közgyűlés tárgyai: Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester-ségének 20-ik, illetve 50 éves évfordulója alkalmából tartandó ünnepély.

* **Tanári székfoglalók.** A debreczeni kollégiumban a város által aldozat-készséggel rendszeresített új jogi katedrák tanárai dr. Bartha Béla és Kérészi Zoltán, valamint Nagy József most választott anatóképezdei tanár folyó hó 26-án tartják meg a szokásos székfoglaló-ünnepélyt, amikor Kiss Áron püspök ünnepélyesen be is igaztatja őket.

* **Erdőéri szakvizsga.** A debreczeni erdőfelügyelőség kerületéből az erdőkerülők számára f. hó 21-én Debreczenben erdőéri szakvizsgát tartanak. A vizsgálatot Pruzsinszky Károly erdőfelügyelő vezeti. A vizsgáló bizottságban lesznek még egy alerdőfelügyelő és Török Gábor erdőmester.

* **Névváltoztatás.** Lusztig Frigyes és Béla kiskoru debreczeni lakosok vezetéki nevüket belügyminiszteri engedéllyel »Lukács«-ra változtatták.

* **Garázda katonák.** A Bánffy-Hunyadról hazatérő katonaság Torda-Aranyos vármegye területén felháborító garázdálkodást vittek véghez a napokban. Mező-Nagycsán határában százakra menő károkat okoztak a gyümölcsökben, a szénaboglyákban meg a zabkészetben. Tordan össze-vissza gázolták a kerteket, a szatócsboltosoktól temérdek szalonát, szalámit és dohányt loptak el vagy vittek el erőszakkal. Alsó-Szeatmihályfalván betörték a Jósika báró kriptáján lévő templom kapuját s beakarták törni a templomba, de onnan elzavarták őket. A garázda katonák ellen a vármegye minden részéből érkeznek följelentések a szolgabírói hivatalokhoz.

* **Német nyelv ellen és mellett.**

A németnyelv kérdése felvetődött Sümegen is. Az elemi iskolai tanítótestület adott be indítványt az iskolaszékhez a német nyelv kiküszöbölésére. Az iskolaszékben erős vitát provokált az indítvány s azzal végződött, hogy őt iskolaszéki tag mellelte, őt pedig ellene szavazott az indítvány. Tehát van már olyan magyar iskolaszék, a melynek az egyik fele a német nyelv mellett kardoskodik. Nem jó volna őket átküldeni a határon túl? Különben a dolognak még nincs vége. A javaslat baráta a következő ülésen újra napirendre hozták s remélik, hogy diadalra is viszik.

* **Szüret.** A debreczeni szállás-kertekben már napok óta folyik a szüretelés, szintugy az Érmelléken is, hol tudvalevőleg sok debreczeni gazeának van kisebb-nagyobb szállásbirtoka. A szállótermelés nem valami tulsgos nagy az idén, hanem azért a minősége pótolja a mennyiséget. Rá is fér már a sokat aldozó gazdákra egy kis szüretelés, hiszen innen-onnan kilencz esztendő óta ugy sem volt mit szüretelni.

* **Szökött katona.** Eddig csak a rekruták között akadt egy-egy gyengébb szivű anyámasszony katonája, akinek ha nem izlett a profant, vagy megnyomta egy kissé a »cakkumpak«, bucsut vett a kapafélfától és visszament oda, arra a délibábos síkra, ahol fölnevelkedett s ahol olyan fönksége élvezet fölkapni egy-egy szilaj csikóra és hefutni vele a tarka, virágos rónát. Ott nem kommandirozák a »marschieren-marsot«, mehet az ember amerre neki tetszik. Most azonban egy egészen új fajta katonaszökvény kerülközött aki már régen eljárta az »einzel-marsot« és nem rettent vissza három »kaiser-manévertől« sem. Végig cselekedte az idej nagygyakorlatot és mikor hazaérkezett a csapattal, szó nélkül eltávozott a századjától — hátrahagyván a katonakönyvét és az összes kunyáját. Tegnap érkezett a katonai parancsnokságtól egy átirat a hatósághoz, mely tudomásul adja, hogy Stochecz József tizedes a 46 ezred I-ső zászlóaljától e hó 15-ikén szó nélkül eltávozott, magával vivén a részére kiosztott kincstári ruhákat is. Stochecz a Brassóban állomásozó 52-ik gyalogezred kötelékébe tartozik s a zászlóaljhoz csupán az őszi manőver teljesítésére volt bevonulva. A kedélyes kaplár urnak, aki ugy lntszik, nagyon megszerethette az uniformist, elrendelték a köröztetését.

* **Feljelentés egy lelkész ellen.** Bóór Janos józsa evangélikus református lelkész folyó hó 2-ikán, tehát már a polgári házasságról szóló törvény gyakorlásának ide-

ében, minden tudakozás és utasítás nélkül összeadott egy nála jelentkező jegyes párt. Eljárásának következményeit súlyosbíttja az a körülmény, hogy egyáltalán nem tudakozódott a jegyes párttól, vajjon voltak-e már vagy van-e szándékuk menni a polgári hatóság elé. A szolgabíró különben, melynek szintén tudomására jutott a dolog, megindította a vizsgálatot, mely a tényállást ki fogja deríteni.

*** Vásári tolvajok.** A vásároknak mindig megvannak a saját külön szarkái, a kik betanult fogásokkal pusztítanak ott, a hol a legkönnyebben hozzáférhetnek. A mi vásárunkban is sikerült több ilyen jómadarat elcsipni a rendőrségnek. Ma még egy hölgy, **Biczók Teréz**, ki jól ismert alakja a rendőrségi börtönöknek, került kézre. Ez a hosszú ujjú hölgy három kalapot emelt el egy sátorból, s már sikerült szákmányával elillanni, mikor a közeli satorok körül szorgalmaskodó szemtanuk nyakon csípték. A hölgy azzal védekezett, hogy vette a kalapokat. A rendőrkapitány igazat adott neki, csak azt hibáztatta, hogy az árát nem fizette ki. Ezért a cselszárnyait ott is marasztalták kosztra.

*** A nagyváradai függetlenségi párt tisztújítása.** A nagyváradai 48-as párt vasárnap délután közgyűlést tartott, a melyen megejték a tisztújítást a következő eredményvel. Megválasztották:

Elnökök: **Pa k s y Gusztáv.**

I. alelnök: **Nadányi Jenő** földbirtokos.

II. „ **Stern Herman.**

Főjegyző: **Tóth József** lelkész.

II. „ **Schütz Gyula.**

*** Az egészségügyi állapot hazánkban.** Az ország közegészségügyi állapota, mint a belügyminiszter most közzétett jelentéséből kitünik, az 1894. évben kedvezőtlen volt. Az ország 63 vármegyei törvényhatóságok közül ugyanis csak 17, városai közül pedig 15 mondja a saját közegészségügyi viszonyait kedvezőnek, míg 42 vármegye és 7 város nem kedvezőnek jelzi azokat.

*** Ezermester.** Egy valóságos ezermestert tartóztatott le tegnapa rendőrség. Az igen tisztelt ur kiborotvált arca daczára is gyanus megjelenésű, színésznek mondta magát, s éppen koldulászati kenyér kereső állapotban leledzett a csomagoló vásárosok közt, mikor elfogták. A tisztelt urnál különben, kinek cipője talpa csukormadzaggal volt a felbőrhöz kötve, csupán egy kényszer utlevelet találtak, melyet az északi hatóság állított ki számára. A rendőrségi schematizmusból kitűnt, hogy Ott Elek ur a dicső kullissa hős polgári neve és hogy győri születésű. A színeszeten kívül (csak a hatóság előtt akad szerepe) pinczéséggel, lufballon eresztéssel, csepürágással és koldulással is foglalkozik üres óráiban. Ott ur már nincs itt, mert haza toloncolták Győrbe.

*** A német nyelv ellen.** **Thaly Kálmán**, városunk III. választókerületének országgyűlési képviselője a hol csak teheti, felszóllal a német nyelv használatára ellen. A napokban a Magyar Tudományos Akadémia ülésén szólt fel a mindenható befurakodó, titkos germónizálás ellen. Az akadémia főtükre ugyanis azt proponálta, hogy a Göthegyűjtemény katalógusát magyar, francia és német nyelven nyomtassák ki. **Thaly Kálmán** indítványozta, hogy a német nyelvű katalógus kinyomtatását mellőzzék.

*** Kiténtetés.** **Mile Pált**, lapunk belmunkatársát legújabbán a római „Societa Stenografica Centrale Italiana” levelező tagjának választotta. A fiatal debreczeni gyorsíró a londoni lapokban közzétett értékesítésével vont magára a gyorsíró-világ figyelmét.

*** Kanyarójárvány Debreczenben.** Ez a veszedelmes ragályos betegség, — úgy látszik, tanyát ütött nálunk. A rendőrségnél ma több súlyos esetet jelentettek be. A városi főorvos ma szigorú intézkedést tett, hogy a még most szörványosan jelentkező járvány tovaterjedését meggátolhassa. Ma 6 esetet jelentettek be a rendőrségnél, mely azonnal intézkedett, hogy azon lakásokat, melyekben a gyermekek fekszenek, dezinficiálják. **Kerekes Károly**, vasuti 6 éves leánykája **Juliska**, tegnap betegedett meg csak s ma már a szerencsétlen apa újra jelentést tett a rendőrségnél, hogy 8 éves, **Bertalan** nevű fia szintén betegen fekszik a kanyaróban.

*** Verekedő kereskedő segítők.** Tegnap nagy verekedés volt a külső vásártéren egy csomó kereskedőség között. A harcias kereskedőségek ügyét a II. ker. rendőrkapitány ma áttette a kir. ügyészséghez a füttykösök, bicskák és visum reperitumok kíséretében.

*** Szélhámosság.** Közel 50 sor írást küldött Debreczen rendőrségéhez a zólyomgyei alispán egy szélhámossárról, aki ma itt, holnap ott jár és zseniálisan tud koldulni. Mindenütt más névre kereszteli magát, itt tűzkárosult falu megbizottjának, ott tapintézetű tanárnak, másutt kereskedő stb. és csat. hazudik, zsarol olyan ügyesen, hogy urasan megal. Bizonyítványai is vannak, amiket ő maga gyárt, a zólyomgyei alispán nevét is szíveskedett ügyesen lepingálni egy könyöradomány gyűjtő írásra. A lőt-pelsőci tapintézet felállítására kereget az országos nagy utazó, aki **Tóth Müller** stb. álneveket használ. A zólyomgyei alispán a szédelőre felhívja debreczeni endőrség figyelmét.

Lövés egy rendőrré.

— Bün a homokon. —

A „Debreczen” saját tudósítójától.

Debreczen, okt. 9.

Beledördült a tanya esőndőjébe tegnap alkonyatkor egy pisztolydurranás. Az egyik tanyaközön haladó **Juhász János** ijedten kapott a fejéhez, kalapját lekapta a kisütött revolver golyó.

Mikor megkopogtatta a fejet, a csontjait, s úgy találta, hogy teljes épségben van, megindult a füst felé, a kukoriczás földeknek.

Az egyik kukoriczás mögött állott egy gatyás, meztelbős tanyai ember, mereven, bambán bámulva az elébe lépő emberre.

— Te löttél?

— Nem!

A földön pisztoly hevert.

Hát ez mi? — **Juhász** a fegyver után hajolt. A paraszt megkapta a karját, félre rugta a pisztolyt, majd utána kapott s neki szegezte a **Juhász** mellének.

— Ha előbbre lépsz, halál fia vagy!

Juhász a rászegződő pisztolyos nem ijesztette meg, nyugodtan, higgadtan szólt a gatyás tanyaihoz:

— Hogy hívják kendet?

Ez elbámult a nagy higgadságon, a kérdésen, leeresztette a karját, a fegyvert s fohgyerről vágta oda a nevet:

— **Szekeeres Albert!** Ott lakom a

Feketeszélen a 28-ik tanyaszám alatt. Ha éppen ezt akarta tudni, hát megmondottam! S ezzel megfenyegette a pisztolyal az embert, hátat fordított s neki vágott a kukoriczásnak.

Juhász János ma jelentést tett az esetről a debreczeni esendőparancsnokságnak a mely azonnal üldözőbe vette a gonosztevőt.

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest, okt. 9. (A „Debreczen eredeti távirata.) A képviselőház a ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, a melyen szarvasmarha tenyésztés emeléséről és a közép Duna szabályozásáról szóló törvényjavaslatokat vették tárgyalás alá.

A javaslatot **Gajary Ödön** és **Terényi** országgyűlési képviselők előadása után a ház elfogadta.

Bánffy Dezső miniszterelnök válasza **Ugron Gábornak**, a múlt ülés alkalmával előterjesztett interpellációjára elmaradt, miután **Bánffy Dezső** báró Gödöllőre utazott, hogy kihallgatáson jelenkezzék a Fellegénél.

Ő felsége elutazása.

Budapest, okt. 9. (A „Debreczen eredeti távirata.) Ő felsége e hó 12-én este hagyja el Gödöllőt. 13-án Budapesten keresztül Zágrábba utazik, hogy ott a horvát nyelvű ujonnan épített, nemzeti színház megnyitására jelen legyen.

Képviselők affairja.

Budapest, okt. 9. (A „Debreczen eredeti távirata.) Képviselőház tegnapi ülésén **Uray Imre** **Visontai** beszédebe beleszólt s olyan megjegyzést tett, amiért ma **Visontai Soma**, **Endrey Gyula** és **Várady Károly** képviselők által **Uray Imre**től magyarázatot kért.

Uray Imre Visontay megbízottjai előtt kijelentette, hogy megjegyzésével nem akarta serényi **Vissontay Soma**t.

Fogházra ítelt képviselő.

Budapest, okt. 9. Ifj. **Ábrányi Kornél** orsz. képviselő, ki két év előtt — mint a „Pesti Napló” főszerkesztője, **Oszoly Géza**tól, a földmívelési miniszterium díjnokától, német nyelvű, csempészett sürgönyöket közölt lapjában, s a házkutatás alkalmával a hatóság képviselőjének ellenszegült, ma hat hónapi fogházra ítélte a budapesti kir. tábla. **Barna Izidort** a „Pesti Napló” felelős szerkesztőjét három havi **Oszoly Géza** díjnokot pedig két hónapi fogházra ítélte.

Máté Ferencz temetése.

Budapest, okt. 9. A Deesen öngyilkossá lett **Máté Ferencz**et, **Bánffy Dezső** báró miniszterelnök apósát tegnap temették. A temetésen kevés számú rokonság vett részt. A miniszterelnök, a halott veje, nem volt jelen.

Nógrádmegye új főispánja.

Budapest október hó 9-én. (A „Debreczen eredeti távirata.) Nógrádmegye tegnapi közgyűlésén elhatározták, hogy az új főispánt **Radnaya Belát** október 15-én leendő beiktatása alkalmával nagy ünnepséggel fogadják. Különvonalat küldenek eleje [pólyára]; diadalkaput emelnek, a kath. templomban pedig nagy misét fognak tartani.

A veszprémi konferencia.

Budapest, okt. 9. (A „Debreczen eredeti távirata.) Veszprémből jelentik, hogy **Hornig püspök** lakásán tegnap nagy konferencia volt, melyen az egész egyházmegye esperesei, apátjai, pébánosai részt vettek. Az értekezletre **Zichy Nándor** gróf is odaérkezett. A konferencia a néppárt szervezésével foglalkozott.

Dr. Ellbogen letartóztatása.

Budapest okt. hó 9-én. (Debreczen eredeti távirata. Boroszlóból jelentik a bécsi és budapesti lapoknak, hogy tegnap délelőtt dr. **Ellbogen** t, midőn a socialdemokrata-párt Kmeresrusának gyűléstermébe lépett, több rendőr letartóztatta. A gyűlés tagjai közt óriási konsternációt keltett a letartóztatás. **Singer** socialista azonnal közölte elvtársaival, hogy **Ellbogen** a boroszlói rendőrség csak mint olyan külföldit tartóztatta le, ki kellemetlenségeket okoz.

A rendőrség **Ellbogen** a városból kiutasította, mert tegnap a nemzetközi szocialdemokráciát éltette.

A gyűlés **Ellbogen** és osztrák tagtársai iránt bizalmat szavazott.

Sport.

Derby-győztesek mérkőzése. Rendkívül érdekes sport-esemény van készülöben. Hir szerint Tokió, az osztrák Derby győztese és Sir Visto, az angol Derby nyertője közt matchot terveznek, melyre aláírás útján 25.000 font sterlinget gyűjtenek össze. Festetic Tasziló gróf egy itt időző angol lord nevében erre nézve Péchy Andornak, a Tokió egyik tulajdonosának már ajánlatot is tett. Ha ez megtörténne, ez lenne az év legnevezetesebb sport-eseménye.

Nincs lud a Hortobágyon. A hortobágyi vadudvászatok híresei szoktak lenni, a mikor jó idő jár a ludra. Persze, egészen más jó idő az, mint a minőt a városok sétányai vagy közönsége kíván. Sok eső s ennek a következményei: mocsarak, tóságok, kellenek a ludnak. — Már pedig e-ő ugyan kevés volt a nyáron, meg az ősszel a Hortobágyon. A szikes tavak, melyet a vadlud annyira szeret, mind kiapadtak; neki való tanyát sehol sem talál a ga-ogó bad. Hallani, a mint magasan elhuznak ejente a szeles, sik legelők felett, de le nem szalának ott. Az isten tudja, hova igyekeznek valamerre a Tisza tájékára. A Hortobágyon otthonos vadászok te is mondták az idén arról, hogy az őszi nagy esőzésdig vadludra vadászhatnak.

A kapitány előtt.

Debreczen, október 9.

Kacziás menyecske perdült a kapitány elé.
— Mi baja van galambom?
— Nagy sor az, tekintetes kapitány ur!
— No, no csak ki vele
— Nem olyan könnyen megy az — feleli a menyecske lesütve fekete szemét.
— Panaszja van?
— Olyan forma volna az kérem,
— Csak mondja el bátran. Segítek én a baján akár milyen nagy volna is az!
— Igazán?
— Ugy ám!
— No akkor elmondom.
— Üljön le lelkem — biztatta az udvarias kapitány, s megcsipte a menyecske gödrös állát.
— Nem tudok aludni könyörgöm, tekintetes kapitány ur.
— Ugyan? Tán kísértetek háborgatják? Vagy boszorkányok járnak az ágya előtt a seprőtánczot?
— Ha csak az volna! — sohajtja a menyecske.
— Nagyobb a baja?
— Nagyobb.
— De mégis csak kell tudnia, hogy mért nem alszik?
— Persze, hogy tudom.
— No hát miért?
— Háborgatnak.
— Kicsoda?
— Egy ember. Nagyon szerelmes belém a szerencsétlen, mert akkorákat sóhajt, mintha a lelke akarna elszállani!
— Majd rendőrt állítottak az ablaka alá. Jó lesz?
— Jaj, jaj! — csak azt ne tegye kapitány ur. Éppen azért jöttem, hogy a másik sarokra állítsassa a posztot.
— Akkor nyugton tudna aludni?
— Akkor igen, mert nem háborgatna az az éjszakai látogató.
— Hogyan? hát kitől nem tud lelkem aludni?
— Hát a poszttól.
— Hja annak ott kell maradni.
— Azt én se bánom, de akkor arra kérem, hogy őregebb rendőrt állíttasson oda!

Törvényszék.

Fordulat a Takács-ügyben.

Takács Zoltán dr. bűnügyében váratlan fordulat állt be.
Berecz Ede és Antal úgy vallottak, hogy a leszámítoló bank pénzéből hiányzó 20.000 forintot Takács Zoltánnak adták a Vállomásukat azzal toltották meg, hogy Takács

viszont a pénzt az Erzsébet-téren egy nőnek adta át.

A rendőrség tegnap kutatást is tartott Arenyné lakásán. Az eredményt azonban titokban tartják.

Takács Zoltán — mint értesülünk — ma újból folyamodott szabadlábra helyezését. A törvényszék a napokban fog dönteni e tárgyban.

Párbajügyek a törvényszéknél.

Okt. hó 18-án d. e. két párbajügyben tart vizsgálatot Harsányi vizsgálóbíró. Slachta Jenő cs. és kir. huszárhadnagy, mármaroszigeti földbirtokos, Terve Tamás ügyvédjelölt és Gallovich Jenő hírlapíró által szept. hó 6-án elkövetett párbaj ügyében tartják meg a vizsgálatot.

Közgazdaság.

Csöd. Szemszky és Velkovic debreczeni kézműváru üzlet tulajdonosai csődöt jelentettek be a helybeli törvényszéknél. A törvényszék csődbiztosnak dr. Vass Antalt, tömeggondnoknak dr. Bakonyi Samut, helyettes tömeggondnoknak dr. Nagy Kálmánt nevezte ki. A követelések bejelentésének hatánapja folyó évi november hó 25-ike, a végleges felszámolási pedig december hó 9-ike. A csődválasztmányt ugyancsak a folyó év december 12-én választják meg.

Sertéskivételünk korlátozása.

Az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság a Magyarország járványmentes törvényhatóságából származó sertések Bécsbe való bevitelét a kőbányai sertések kivételével egyelőre megtiltotta, a sertésveszél fertőzött területekről származó sertéseknek a bécsi Productiv-Gesellschaft der Wiener Fleischselcher című szövetkezet és Ziegler József hentes vágóhidjaira való szállítása azonban továbbra is meg van engedve. A csehországi cs. kir. helytartóság a sertéseknek Pragába való bevitelét Kőbánya kivételével Magyarország egész területéről egyelőre megtiltotta; a kőbányai sertések azonban Prága-Holeschowitz álmására bevihetők. A többi csehországi városokba való sertésbevitel tekintetében az eddigi föltételek irányadók. E kettős tilalom ez évi október 8-án lépett életbe.

REGÉNY.

Az éji ór.

— Fordította: Biró Irén. — 7.

Egyszerre egy ladikot pillantottam meg a kikötő másik végén. Kétten ültek benne. A kis jármű gyorsan hagyta el a partot. Könnyen fölmerhettem a bennülőket, Don Manuel volt Mariannéval.

Éppen bucsut a szerencsés menekülést akartam nekik kívánni, kalapommal itegetve de egyszerre csaknem elállt bennem a vér. A part egy másik pontjáról egy másik ladik indult a nyit tenger felé. Izmos, erőteljes férfi evezett benne egyedül, egyenest a szökővénnyek felé tartva. Az üldöző Geronimo volt. Megfeszített erővel evezett mindkét férfi s a mulat mindinkább közeledett ellenfeléhez s rövid verseny után elérte.

Ekkor aztán borzasztó látvány tárult elém. Hígyje meg usam, még most is végig fut a hideg rajtam, ha rá gondolok. Régen volt, idestova két éve, de most, hogy nagyságodnak beszélem, szívem úgy elszorul... mintha tegnap történt volna. Mintha most is magam előtt látnám a küzdelmet.

Két ember haláltusa a bősztült hullámon. A vad erő s az elkéseregettség hősiessége küzdöttek egymással.

— Hála neked Istenem! kiáltottam fel magamon kívül örömben.

Don Manuel legyőzni látszott ellenfelét; de a gaz mulattól ez csel volt csupán; a következő percben a szerencsétlen Don Manuel élettelenül rogyott a ladik fenekére, szívében Geronimo törével.

Ezalatt a habok a part felé vitték a csónakot. Alig volt már pár száz lépésnyire attól.

Ekkor a gyalázatos mulat karjaiba szoritotta az elalélt Mariannét s mintha Don Ignar a parton állana és hallhatná szavait, ijesztő hangon kiáltta:

— Kegyelmes ur, megbosszultalak! De Mariannét többé nem fogod birni, mert én is szeretem, érted? Szeretem forrón, lángolón. Most enyém, egyedül az enyém; már most ragadja őt ki karjaimból valaki.

E szavakkal erősen magához szoritotta a szerencsétlen senorát, s örült kacajjal a tengerbe vetette magát.

Azonnal jöttek segítségükre egy pár ladikkal, de minden mentőkíséret kárba veszett fáradság volt; sohasem lették meg holttestüket.

Az éji ór elhallgatott. Elbeszélése szomorú vége őt magát is meghatotta s szólanul merült el gondolataiba. Én is halgatag voltam s elgondolkoztam a hallottakon.

Hogy a beszégetést másra terelje, így zólt:

— Lásna nagyságod, nem volt igazam? S csakugyan, az ég mindinkább besötétedett, óriás fekete felhők csoportosultak fejkünk fölött s néhány perc múlva nagy cseppekben hullt az eső. Messziről a páluacérdők suhogása hallatszott, villám cikázott az égen s közvetlen utána tompa mennydörgés zúgott a távolból.

— Isten kegyébe ajánlom nagyságodat; én meghúzodom itt a kapu alá. Most már majd meghül mindjárt a levegő s hiszem, nyugodtan fog aludni.

Becsuktam ablaktábláimat, melyeket rövid idő múlva ugyancsak korbácsolt az eső s ledölte agyamba, felálomban, a csukott ablakon keresztül egy tompa hangot hallottam. Persz barátom kiállt a kapum alatt:

— Egy órát ütött az óra, esik az eső!

A szerkesztő postája.

P. A. Szeged. Leveledet várom.

Kíváncsinak. Hogy Margit név alatt ki ír sajnáljuk, de nem mondhatjuk meg. Jókiváncsáit köszönjük. Üdvözlét.

Egy előfizető. Helyben. A kiadóhivatali órák reggel 6 órától este 8 óráig. A kiadóhivatal dében is nyitva áll. Lapunk kiállításához fűzött elismerését köszönjük.

Dr. R. J. Etlalálta. Klenovicsné Szerémny Gizella jelenleg a vidék egyik legkifünőbb művésznője. Üdvözlétét köszönjük; át fogjuk adni.

Tőzsde.

A „Debreczen” eredeti távirati tudósítása.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. órákor. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.30—32.
Tavaszi buza márcz.—ápr.-re	6.77—78.
Őszi rozs	5.83—85.
Tavaszi rozs	6.08—09.
Őszi zab	5.64—65.
Tavaszi zab	5.89—90.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.47—49.

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkezett d. e. 11 20 p. órákor. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.70—72.
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.10—11.
Őszi rozs	6.24—26.
Tavaszi rozs	6.45—46.
Őszi zab	6.05—07.
Tavaszi zab	6.26—28.
Tengeri máj-jun.-ra	4.82—83.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 8. Páratlan bérlet.

Csütörtök, 1895. okt. 10-én:

A MINTAFÉRJ.

Vigjáték 3 felvonásban.

Dr. Weisz Károly

a drezdai nőgyógyászati
klinika v. segédorvosa
szülész és nő-gyógyász.

Rendel: d. e. 8-10.
d. u. 3-5.

Lakik: Piacz-utca 1828. sz. a
főpostával szemben.

Nagy szőnyeg-raktár

Kossuth-utca

KARDOS LÁSZLÓ

üzletében.

Ujjonnan berendezve, szép tá-
gas, világos teremben választ-
hatók a legjobb és legszebb
futó darabos és szalon
szőnyegek, butortakarók,
ágy- és asztalterítők, utazó
pokróczok, flaneltakarók, ame-
rikai bőrvásznak, valódi angol
Lynoleum és viasz-parquet.

7776/1895. tkv. III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szat-
mári Péter végrehajthatónak, Hegedűs Ist-
ván végrehajtást szenvedő elleni 88 ft 94 kr tőke
követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyé-
ben a debreczeni kir. törvényszék (a debre-
czeni kir. járásbíró) területén lévő, Deb-
reczenben fekvő, a debreczeni 7273. sz. jtkvben,
A+579. hrsz. alatt foglalt ingatlanra az 1881.
LX. t. cz. 156. § értelmében egészben 1616
ft., továbbá a debreczeni 4580. sz. jtkvben
A+3883 hrsz. a foglalt ingatlanra az 1881 LX.
t. cz. 156. § értelmében egészben 199 ftban
ezennel megállapított kikiáltási árban az ár-
verést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt
ingatlanok az 1895. évi december hó 13-ik
napján délután 3 órakor a debreczeni kir.
törvényszék, mint tkvi hatóság árverési termé-
ben megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikiáltási áron alól is eladni fog.
Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatl-
nok becsárának 10%-át vagyis 161 ft 60
krt, — illetve 19 ft 90 krt, készpénzben,
vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett ár-
folyammal számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisz-
teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni —
avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. Törvényszék,
mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. évi szeptem-
ber hó 21-ik napján.

Rottler,
kir. trvszéki bíró.

8802, 8914, 8963, 9173, 9330/1895.

Pályázati hirdetés.

A Debreczen sz. kir. város által felállított szegényháznál 1895. novem-
ber 1-től rendszeresített 600 ft évi fizetéssel, szabadlakás, téli fűtés és világi-
tással javadalmazott gondnoki állásra pályázat hirdettetik.

A pályázati kérvények 1895. október 16-ig bezárólag a polgármesteri
hivatalhoz adandók be.

Azon pályázók kérvényei, kik gazdasági tanintézet, vagy földmives
iskolai bizonyítvánnyal bírnak és a konyha-kertészethen jártasságot igazolnak,
előnyben részesíttetnek.

Debreczen, 1895. október 7-én.

A városi tanács.

Tóth Béla gyógyszerértára Debreczenben.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy

Sósborszesz

készítményemet, mely saját felügyeletem alatt készül, a forgalomnak átadtam.
Sósborszeszemnek vegytisztasága és gyógyhatása felől teljes biztosítékot nyuj-
tok és mindazon betegségeknél, a hol a sósborszesz szükséges, a saját készítményeme
ajánlom.

Tisztelettel

TÓTH BÉLA

gyógyszerész.

Raktárak Debreczenben:

Csanak József,
Ganofszy Lajos,
Gerébi Fülöp,
Király János,
Kovács Mihály,
Kun József,
Leidenfroszt Ármin,

Lusztig Károly,
Parti Ferencz,
Raics Gyula,
Rickl J. Zelmós,
Szabó Zsigmond,
Tóth Sándor
Varga Lajos,

uraknál, valamint gyógyszerertáramban.

Egy nagy üveg 90 kr, kis üveg 45 kr.

Pneumatikus kerékpárok.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém jelenteni, miszerint helyben
Hatvan-utca 1095 szám alatt

varrógép-, kerékpár-, tükör-, s
képzületet

nyitottam.

Szaktám alapos és bő ismerete azon kellemes reményre jogosít,
hogy állandó vevő kört fogok biztosíthatni.

Azon országos hírnévnek örvendő „Durkopp“ féle kari kahajós
Vibrating-Shuttle s mindenféle Singer szerkezetű varrógépekben
nagy raktárt tartok, s hallatlan olcsó árak mellett részletfizetésre is
árusítom el.

Kerékpár és varrógép javító műhely.

DEUTSCH EDE.

Tükör és képraktár.

Varrógépek.

Gép avító műhely.

Hirdetmény.

Alulírottak a gróf Schönborn uradalmához tartozó Kr. Martinka, Kis-Ábránka, Nagy-Ábránka és Iváskófalva községek határait érintő »Gyil« nevű 18000 hold területű rendkívül bő bükkmakk termésű, patak-vizekkel behálózott erdőségek bérlői tisztelettel tudatjuk, hogy 8000 öreg szám sertésnek felelősség mellett adhatunk hizómakkot, egy öreg számtól 2 frt fizetésért, — nemkülönben a hosszú »Hát«, mintegy 8000 hold területen telelő makkot külön megállapodás mellett adhatunk.

Feltételek:

A sertés hajtható azonnal, a menyében egészséges makk már bőségesen lehullott; a makkoltatási bér: fele felhajtás alkalmával, a másik fele egy hó lefolyása alatt fizetendő.

Bővebb felvilágosítást adhat **Keppler Károly** közjegyző **Hátmegen**. (Posta helyben.)

Kelt Hátmegen, 1895. október 5.

Kossey Elek.

Keppler Károly.

SCHWARZ M. L.

Debreczen, a főposta mellett

női és férfi-divat üzletében

legolesőbban beszerezhetők

férfi, fiu és női kalapok,

Jäger ingek, nadrágok és harisnyák,

férfi ingek, gallérok és nyakkendők,

női alsó szoknyák, nadrágok és blousok.

igen szép fiu és leány tricot-ruhák,

legolcsóbb

szabott árak mellett.

RÓZSALA JÓ

női divattermében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Tulhalmazott raktár miatt

a következő cikkek

▶ bámulatos olcsó árban ▶

lesznek eladva.

Divatos őszi kabátok és Gallérok, **Téli kabátok,**
Bundák, Körköpenyek, Plüsch Jaquetek, Plüsch
Modell Gallérok, különféle szörme Gallérok.

Gyermek köpenyek és Bakfisch-kabátok, Selyem, szövet és házi Blousok, Reggel
ruhák, Matiné, Gyermek ruhácskákban különlegességek, Muffok, Sapkák, szörme áruk.

Párisi **női és leány kalapok,** gyermek felöltők és bábék

▶ bámulatos olcsó árban ▶

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.